

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ПРИ ЦЕНТРИ

РІК XXXIII

Ч. 296.

Джерси Сіті, Н. Дж., понеділок, 21. грудня, 1925.

VOL. XXXIII. No. 296.

Jersey City, N. J., Monday, December 21, 1925.

THREE CENTS

Палата послів уже ухвалила
податковий закон.

ВАШИНГТОН, 18. грудня. — Палата послів по короткій дебаті взяла під голосування новий податковий закон і ухвалила його подаючию більшістю.

За законом заваляло 390 посылів, проти всего 25. Проти закона голосувало 10 демократів, 4 незалежних та 11 республіканців-поступовців.

Після цього закона сума податку має бути обнижена о 325 мільйонів 736 тисяч доларів. Закон касує шість ряд податків на локсуючій річці. Знижено тем податок від алкоголю. Знижка розложена на всі класи податковців.

КОНГРЕСМЕНІ ПРОТИ ВОЄННОГО СУДУ.

ВАШИНГТОН, 18. грудня. — Кількох поступових конгресменів заповнає внесення в конгресі відповідної резолюції проти військового суду, що засудив полковника Мічела за порушення військової дисципліни. Ці конгресмени стоять на становищі, що військовий провідники хотіли піднести на полковнику за його критику та що суд був несправедливий.

СЕНАТОР БОРА ВЕДЕ БОРОТЬБУ ПРОТИ СВІТОВОГО СУДУ

ВАШИНГТОН, 18. грудня. — В сенаті конгресу велася нині завзята дебата над питанням, чи Злучені Держави мають приступити до світового суду.

Проти цього приступлення виступав найзавзятіший сенатор Бора, голова сенатового комітету для заграничних справ. Він говорив, що таке приступлення значаюби тільки, що приступлення до Ліги Народів, якої частю являється світовий суд. Через те, на його думку, приступлення до цього суду означало би тільки, що вишуктається в справі Європи. Він заявив, що коли Злучені Держави малиби приступити до цього суду, то вони повинні вимовити собі виразно такі слова, щоб таке приступлення не обжалювало американської свободи діляння ні не примушувало Америку мішатися в європейські справи.

ПІДВОДНА ЛОДКА ПІРНАЛА НА ГЛИБИНУ 200 СТИП.
НЮ-ЛОНДОН, Коннектикут, 18. грудня. — Американська підводна субмарина "Ес-51" доконала перебування в історії мореплавства вчора. Вона пірнула на глибину 200 стип та перебувала там понад пів години. За весь сей час лодка плавала вперед зі шкоростю 4 миль на годину.

СКАНДАЛИШНІ СПОСІБ ВИКОНУВАННЯ ПРОГРЕБІШ.

ВАШИНГТОН, 18. грудня. — В місцевому федеральному суді відбулася нині розправа проти двох послугачів вашингтонського готелю Мейфлавер, обжалюваних за беззаконну продаж алкоголю. На суді показалося, що обжалюваних виследили два прогребішні агенти, які, щоб собі докопати, адавали їм себе мілонерів, жили по панськи в готелі, бавилися з богачами, що живуть там як різні з риними, а все те на кошті держави, яку се добування доказів коштувало понад тисячу доларів.

Виследи їх заоходив був такий, що присяжні судді признали обжалюваних невинними, а справа відіслана до конгресу. Двох конгресменів зажадало саіства над витрачуванням гроша прогребішніми агентами.

КУЛІДЖ ВАГАЄТЬСЯ З ВІДПОВІДІЛЮ НА ЗАПРОСНИН ЛІГИ.

ВАШИНГТОН, 18. грудня. — Президент Кулідж все ще неурішався, що відповісти Лізі Народів на її запитання до американського уряду взяти участь у міжнародній розоружній конференції. Газети пояснюють його вагання як доказ, що уряд не знає, що почати зі справою.

ЗАКІДАЮТЬ СУДІ ПЕРЕКУПСТВО.

ВАШИНГТОН, 18. грудня. — Спеціальна слідча комісія обох палат конгресу, установлена ще на послідній сесії конгресу для прослідження діяльності федерального судді Англіша зі судового округу східного Іллінойсу, пропонує конгресові звіт зі свого слідства, і в цьому звіті перечисляє шість ряд надужити влади та перекупств, яких має допустити сей суд. Комітет владі конгресови обжалювати суддю за надужиття влади.

НАПАД ОПИРІШКИ НА МІСТО.

ДОВС, Айова, 18. грудня. — Сімох бандітів доконала незначно в'язавшого нападу на се містечко. В білий день захали вони в містечко перед банком, поставили сторожу на вулицях, загрозили смертю кождому, хто би спротивлявся, виследили лінійником огнетраву касу банку та відіхали на авті, збравшиши в банку коло 30,000 доларів. Підчас сего облоги міста вони віддали на пострах коло сто вистрілів, з котрих один поцілюв одного мешканця, що з шкандів відхилив двері, щоб піднятися на вулицю.

АНГЛІЯ І АМЕРИКАНЦІ ДО ВІДБОВИ ПЕРСИ.

ТЕГЕРАН, столиця Персії, 17. грудня. — Перське правителство хоче запросити до праці в міністерствах перської держави англійських і американських знавців, щоб довершили економічну і фінансову відбудову краю.

ВЛАСТІТЕЛІ КАПЕЛЕНЬ ЛАЮТЬ ГУБЕРНАТОРА ПІВНЮ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 18. грудня. — Властители капелен твердого вугля виступили з довшою публічною заявою, в котрій нападують остро на погрозу пенсильванського губернатора Пішо, що він постарается відлати вуглевий промисел під стриму контролю уряду. На другу властителей такі заходи лишень продовжують страйк.

Мейори мист вуглевого суду знова відіхалися до обох сторін вуглевого страйку за проєктом, щоб вони зійшлися на конференцію в справі закінчення страйку. Ця конференція малаби відбутися в найблизший понеділок. Виягляв на успіх цього кроку малі.

Недостача вугля докожує що раз більше. З різних мист підносять домагація за покінченням страйку. Межи инчим торговельна палата Брукліна рішила на своїх зборах заявити за проєктом Куліджа та вислати до конгресу резолюцію, домагаючись надання відповідної власті президентови, щоб він міг пологодити вуглевий страйк.

РЕВІЗІЯ У ВІЛІ ГОРГОКО В СОРЕНТО.

У віллі відомого російського письменника Максима Горького, що перебуває тепер в місті Соренто в Італії, аборива італійська поліція ревізію. На проєкт Горького до уряду, йому відповіли, що ревізію зроблено на те, щоб переконатися чи се скретар Горького не має звязків із протифашистською опозицією.

МЕРТВЕ МІСТО НА АЗИЙСЬКІЙ ПУСТИНІ.

Частина тибетанської експедиції під проводом Козлова прибула на найбільшу азійську пустиню Гобі, де Козлов відкрив мертве місто Карахоту. Він почав тепер розкопки. Друга частина експедиції працює тепер в недовідланих околицях гір Цангану. Знайшла вона між иншим дуже цікаві і вартісні старинні папери.

ВІДКРИТІ РИМСЬКОГО АМФІТЕАТРУ НА МАДЯРИШІНІ.

Недалеко міста Шопорна на Мадяриші натраплено при розкопках на сліди старого римського амфітеатру. На місці вибравили зараз археологію з мадьярського Національного Музею в Будапешті і ствердиди, що згадана нахлідка дуже цінна і вартісна. Дальші розкопки ведеться під рукою фаховців.

НАЙБІЛЬША РОСТИНА.

Ніодия савцеві не може рівнятися з китом, а дів і тир із Джангаля є май, коли їх порівняти з морськими лесеми. Найбільша рослина не росте на суші, лише на морі. В Спокійноному океані росте один ріс морської трави, що є більша від найбільшого бина в Каліфорнії. Вона буває довга на 400 стип. Цю траву часто уживають і замісць лива.

РАДІСТЬ ДЛЯ ФАБРИКАНТІВ КАПЕЛЮХІВ.

Кемаль Паша видав розпорядок, щоб послід до турецького парламенту приходили на засідання в капелюхах, а не завозах (турбанах), які носять турецькі муштини на голові, і в європейських одягах. Разом з тим поведено агітацію за тим, щоб муштини взагалі перестали носити турбани, а носили капелюхи. Тому попит на капелюхи в Туреччині дуже великий. Кажуть, що можого люди приходять до Константинополя три до чотирь нагоні капелюхів і їх розкупають виміть. Фабриканти капелюхів мають зовній ринок збуту.

ХТО ВРАТУЄ ПОЛЬЩУ?

Безвизичне положення Польщі примушує всіх, "патріотів" шукати рятунку на лізі та на право. Нещадно була коза на Чічеріна і на союз з більшовиками. Якось вона вже минула. Тепер знов появились мода на диктатуру. Кажуть, що сойм нічого не варта. Польщі не врятує. Давай диктатора — кричить Визволенец. Очевидно, що найбільшим диктатором буде Пілсудський. Пілсудський врятує Польщу, — кричить Визволенец, а сенди знов махають паллями по чоті і кажуть, що такий диктатор розвалив би Польщу.

Сойм не врятує Польщі, диктатура тек ні. А що врятує? Загранична позичка. Та коли її не хочуть дати... Позичка дана Лігою Народів. Та коли Ліга зажадає контролю над Польщею. А що врятує?

ГОРІВАННЯ МОНОПІЛЬ НА ВОДИНІ І ГАЛІЧИНІ.

Польське міністерство скарбу оголосило в Ден, зак Ч. 100, 30. IX. 25, що в воев. Польського воєводства, Тернопільському і Станіславському від І. І. 1915. має бути впроваджені новий горіваний монополі. Від того для приватних підприємств буде заборонено виробляти і розвивати чисту горівку. До 31. III. 25, приватні фабрики мають зліквідувати свої запаси горівки. Після того рішення горівку з місцевостей, де се не впроваджені нового монополі, буде заборонено.

ІСПИТИ З МУЗИКИ.

Дію пише: Державний іспит з музики зложили в осінній період: п. Марія Данилович, учениця співу в гімназії діючого інституту в Перемішах — зі співу, і о. Северин Сапун, директор філії музичного інституту ім. Лисенка в Дорогобичах, ученик проф. Е. Перфецького зі скрипки і співу; — обоє з дуже добрим поступком.

АМУНДСЕН ПРОДАВ СВІЙ ЛІТАК.

Амундсен продав в приватній американській русій свій літак, на яким відбув останню подорож до північного бігуна. Як кажуть, взяв він за нього 100,000 норвежських корон.

ЖІНОЧИЙ МОЗОК.

Дотеперішні досліди заведи виказували, що мозок жінок менше важить пересічно як мозок муштини. А що вчені знають з досліду, що у інтелектуальної людини мозок важчий, то прийшли до переконання, що жінка, якої мозок лекший від мужького, не може ніколи дорівняти інтелектуальному мушні. Щоби завити таке, не дуже то для жінок підлябне твердження, американська письменниця, Гелена Гарднер записала свій мозок Університету Корнелі, щоб по її смерті вчені мали змогу розслідувати мозок "жінки, що думає". Гелена Гарднер заявляла, що дотеперішні досліди, які дали такі погані висліди, роблено на мозках мало інтелектуально розвинутих жінок.

ПРИЧИНИ РОЗВОДУ.

Образ національних почувань може стати підставою розводу посперу. Правники в Будапешті ломать собі саме голову такою справою. У Будапешті жив штабовий офіцер, який був підчас війни головою австрійського шпиталю в Білгороді. Тут познайомився він з одною Сербією і одружився з нею. По розпаді Австрії він став приватним лікарем і не заробляв стільки, щоб вдовольнити свої жінки. На ці підстави йшли суперечки між ними. Лікар вінс до суду розводу скаржу, та в двох інстанціях її відкинули згідно недостатку мотивів до розводу. Щойно "корольсько-угорська" курия дала лікареві розвід, мотивуючи його тим, що бувший офіцер не може жити з жінкою, яка ображає його батьківщину і не в силі для неї обжити своєї економічної потреби. Розвід одержав таким рішенням законну силу.

МАРЕВА ЛИСТОПАДОВИХ ДНІВ.

У самі роковини українсько-польської війни велось у Львові судова розправа проти 6. Юсифа Зацерковного, пароха з Волини, біля Старого Села, львівського повіту, обвинуваченого в злочинній намові до вбивства. Обвинувачувач Польський учитель Бронислав Чегак, за яким підчас листопадів надій шукали місцеві селяне та інші стрільці, щоб на ньому підмістити. Чегак скривався у лісі, а дома наведено тільки його сина, якого застрелили. Лава присяжних заперечала на питання, чи о. Зацерковний є винний у цьому вбивстві, тому, що представили свідки не дали ніякого доказового матеріалу. Та одночасно засудили о. Зацерковного на два роки в'язниці за намову до вбивства Бр. Чегака. Як бачимо, марева листопадів днів живуть!

ПРИБУТОК НАСЕЛЕННЯ НА УКРАЇНІ

За другий квартал ч. р. зареєстровано на цілій Україні 311 тисяч народин. За той же час зареєстровано 311 тисяч випадків смертності, 94 тисяч вичанів і 18 тисяч розводів.

Економічна руїна на Україні і в Росії.

ЛОНДОН, 18. грудня. — Голова Російсько-Азійської Компанії, що мала в Росії і на Україні свої копальні угля, міді, цинку, олова і залізної руди, Леслі Еккерт, заявив на зборині компанії, що вона покинула бізнес в Росії і на Україні з причини, що світ не має довіри до соєтської владі і не хоче гуді двайти гроши.

Він додав, що промисел в Росії занепадає, та що селянство не може купити хліба і тому утримує щораз менше землі, бо вгамував за збіж не може нічого дістати.

Се становище, каже він, загрожую економічною руїною Росії й Україні.

ЯК РАТУВАТИ ФІНАНСІ ФРАНЦІЇ.

ПАРІЖ, 18. грудня. — Французькі промисловці пропонують урядови, щоб видав нову позичку на суму 10,000,000,000 паперових франків (біля 350 мільйонів доларів), на яку обдворено би промисел до 10% його вартості.

Другий план такий: Скапіталізувати французький тютюновий монополі і видати уділі на 25 мільярдів паперових франків (понад 1 біллон доларів), з чого 20 мільярдів ужити би на сплату або вимину внутрішніх державних позичкових бондів, а 5 мільярдів на основанне фонду сплати.

КОХОВИ НЕ ВДАЛОСЬ.

БЕРЛІН, 18. грудня. — Заходні д-ра Ерха Коха скласти новий німецький кабінет розбілисе через соціялістів і він уступив.

Починю остаеться ще канцлером др. Лютер, а нові спроби сформувати кабінет зачутують по сьвах.

СТУДІНЬ У ФРАНЦІЇ.

ПАРІЖ, 17. грудня. — У Франції тепер такі сильні морози, яких тут не запам'ятовано від 30 літ. Крім того в деяких містах краю ще й укриває хвлями обводий густа мара, яка спричинила кілька залізничних випадків.

ПОЛЬСЬКИЙ ЗЛОТНИЙ 10 ЦЕНТІВ.

ПАРІЖ, 17. грудня. — Польський злотий від двох тижнів падає на вартості то знову трохи піднімається. Тому 10 центів вперше був упав до половини. Влітак диюноччю заходом польського уряду, котрий платив заграничними гроши на вкупину паперових злотих закордоном, вартість злотого йшла поволі вгору і дійшла була до 14 центів. Але потому знову спалада і нині вже платять за нього знову лиш половину, себто 10 центів.

В Польщі злотий ще менше вартує ніж закордоном, бо там люди бояться його тримати і "чорна біржа" продає його щораз до дешевше. У Варшаві вже тепер бояться, що із злотим може повторитися се, що було з маркою. Польський уряд не знає, що робити, чи ратувати злотий на закордонних біржах і на се видавати мільйони доларів, чи пустити, най лєтєть.

Поінформовані люди кажуть, що доля паперового злотого звязана з долею французького паперового франка.

ЗИТА І ОТТО.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини, 16. грудня. — Мадьярський шляхтя, котра підібрає кандидатуру Отта Габсбурга, сина Зити, на короля Угорщини, збрала 4 пакі дарунків на Різдва для Отта і для 8 других літій Зити.

Сі дарунки повів граф Йосиф Каролі до Лєквєйцо, в Еспанії, де Зита живе з 9 дітьми.

КАРА СМЕРТІ ІЗЗА КАПЕЛЮХА.

ЦАРГОРОД, Туреччина, 16. грудня. — З Ангори, столиці Туреччини (в Малій Азії) повідомляють, що тамошній "трибунал незалежності" засудив 8 турків на кару смерті і 48 на тюрем за се, що не хотіли носити капелюхів, як се приказало правителство, а носили далі по давньому феши.

НЕПРАМОТНИЙ ЦАР.

ТЕГЕРАН, столиця Персії, 16. грудня. — Реза Пешаві одержав королю Персії в минулу неділю від установчих зборів, а вчора зложив усе присягу перед сьмим зборам яко новий шах. Він виголодися промову, в якій прирік дати про добро втічнн.

Новий шах був замолоду пастухом. Він дав зачаток новій перській корольській династії Пешаві.

Усуений шах Ахмед Какаж тепер в Парижі.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР УСТУПИВ.

МАДРИД, столиця Іспанії, 16. грудня. — Тугешній американський амбасадор Мур уступив і небаром відізався домі.

КОРОЛЕВА РОЗДАЛА ГРОШІ БІДНИМ.

ЛОНДОН, 12. грудня. — Небька королева Александрія мати короля Юрія VI, не оставила жалких грошин. Усю річну платину в сумі \$350,000,000, вона все роздавала бідним.

Оставила тільки платати за обстоуновою і посподу та гарну бібліотеку й образи, що записала в записанню королеви Юрєви.

Користайтеся з нагоди!

ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Користайтеся з нагоди.

ЗІЗД ПРЕДСТАВНИЦЬ ЖІНОЧИХ ТОВАРИСТВ МЕНШОСТІЙ РУМУНІЙ.

В днях 25-27 жовтня біжучого року в Букарешті відбувся зїзд представниць всіх жіночих товариств національних меншостей, що живуть на території Румунії.

Зїзд цей був скликаний ініціативною комісією Катанкузен — членського члена Центрального Товариства румунських жінок в Букарешті.

На зїзді були присутні делегати: Представниць угорських жінок з Семигорода, а в товариств графині Пауліни Бетлен на пані Паулі; представниць німецьких товариств з Семигорода (Саксані) і з Банату (Шваби) під головним проводом пані Паулі; делегати українських жіночих товариств з Буквини, під проводом пані Ольги Гузар з Нерчу.

Зїзді приймало участь 65 делегаток, які заступали 15 жіночих товариств. З українських товариств були заступлені: «Жіноча Громада» та товариство «Миротворці». Представництво російських жіночих товариств та безармійської жіноцтва на зїзді не було.

Ціллю цього зїзду, як зазначила в своїй вступній промові принцеса Катанкузен, було по-розуміти в справі об'єднання праці жінок на тому полі, щобши цим шляхом зменшити її невдоволення, які існують між народами, що мешкають в Румунії та що викликаються щоденним людським життям.

Після цього зїзд приступив до заслухання звітів та меморандумів, в яких реструальні ті кривди, які залядали меншостям на полі культурному та господарському.

В промові делегати скаргилися на рекавізії публічних будинків, що належали національним меншостям та на розважання диточих садків. З другого боку вони настоювали на зникненню державних такс на представлення та на дозво-

ли публічних благодійних збір-рок.

Шестим промовцем була пані Ольга Гузар — делегата українських жіночих товариств з Буквини.

«Пані Принцессо! Пані і Панове!» — почала свою промову пані О. Гузар. — Перед всім муш признатися, що приїхали ми сюди з третинним серцем і з попутним боязню, бо це перший раз в цій країні, коли слушаю нас — Українок. Але мушу признатися також, що побованувати наші були безпідставні, бо ми тут знайшли все прийняти, яке переходить всі наші сподівання.

Отже прийміть всі ви, а перший мій ви, пані принцеса Катанкузен, нашу найширшу подяку за гарну ідею — скликати нас, щобши вислухати, а також і за те, чому ми прийняли, яке ви нам проклали. Я глибоко переконана, що ця Конференція принесе лише корисні наслідки пані Ольги Гузар з Нерчу.

А тепер дозвольте, пані, подати вам деякі інформації. На жаль, вони будуть більше скаргами, ніж щасливими.

Він почуває передачу сумних фактів, але ви не почуєте ні од-ного слова, наприклад про рекавізії; і не тому, що ми від цього не терпимо, а тому, що ми не говорю про це лише тому, що від цього не менше терпять також і інші горожане Румунії.

Ми скажимося, про нашу добу це запам'ятайте, лише на нерівне поведіння супроти нас, від якого терпимо лише ми.

Кажучи ерозуміліше, ми признаємо всі ті обов'язки, які мають і інші три народи Румунії, але ми вимагаємо також тих самих прав. Це до загальної інформації, а тепер прошу заслухати наш меморандум.

1) У році 1918-му румунське королівство простало своєю владою і на 800.000 українського населення, що заволоділо північну половину Буквини як по річці Серет, північну частину Бессарабії, до якої жила від 10-го століття по н.е. жителі, які автохтонні населення, і дали на українських мешканців полуовладу Бессарабії, які там поселилися передусім в Акерманських повіт.

2) У південній Буквині живе українське населення в компактній масі в числі не менше 320.000 душ.

У кінці вибуху світової війни культурний стан Українців на Буквині представляв такий образ: а) Було коло 800 класової школи з українською викладовою мовою, в яких 40.000 українських дітей користувалося наукою у рідній мові. б) Було 8 вищих шкіл, з іменами: 4 гіцей, 3 університетські семінарії, одна школа деревного промислу, одна українсько-виглядовою мовою. в) У цих школах училося 100 учнівських сил, а школи вивчали 2500 учнів і учениць. г) На червонохви́лних університетів працювало 5 українських університетських професорів. На цих університетах існувала катедра української мови і літератури.

г) На території Буквини, яку заселяють Українці, розвивало свою благодійну діяльність коло 1000 культурних товариств (читальні, співочі, гімнастичні, жіночі та інші товариства).

3) Ці культурні здобутки Українців знищили систематично румунський режим, що видно зі слідування; у цім разі не маємо тепер ні одної народної, середньої або вищої школи з українською викладовою мовою. Української мови, материнської мови українських дітей, не вчить навіть як предмету науку. Безперечно перешкоджає українським сил нищить їх існування та їх сімейне життя. Український мовний греко-латинський відродження, яка становить більшість шкільної дітвори, не подается навіть науки релігії в українській мові. Тому, що українська шкільна дітвора засуджена у-читися в румунській, отже для неї чужий мови, то-ж і висліді науки є зовсім не вистарочно. Багато гірше є наслідки виконання, коли звачимо, що навіть молитва вимовляється не в материнській, але в румунській мові. З вище зазначених товариств з білого живоїте це лише коло 10-ти.

Військовий стан, який на о-своє міжнародного права зовсім неоправданий, але під яким стоїть відоме, як спокійне, українське населення, цілковито

то спільне духовний та господарський розвій Українців на Буквині.

4) Ще треба піднести також і те, що від дуже вбогого українського населення Буквини, у великій мірі оземчавили протизаконно, відібрані ті землі, які походили з виласення і були призначені для нього. Бо з послідовств, що були призначені на цю діля, та які мали всего 10.000 гектарів, 5000 гектарів зужито на колонізацію румунських селянами, який порозначав по 5 гектарів землі. Крім цього тм гектарів з боку правительств доставлено господарств існування українських селян.

5) Не підлягає ніякому сумніву, що наведене вгорі, згідно з правдою, поступовання румунського правительств з Українцями Буквини, є протин договорів про національну меншість, який закладено в Парижі 9 грудня 1919 року, договорів, який Румунію обов'язує.

Пані, мені не треба давати вам більших пояснень. Це-ж факти, які голосно говорять самі за себе. Ми дійшли нині до того стану, при якому, не сучасні всі обов'язки, ми не маємо найменших прав. Ми мусимо ризикувати своєю матеріальною існуванням лише через те, що ми наважимося визнавати себе українськими націоналістами.

Між тим, правительство нічим не ризикувало, як би воно задовольнило наші національні потреби, бо в нашому розумінні державності і націоналізму не має чотирьох, які викликають тертя. Румунія примушує нас витратити наші сили, які є також її силами, на боротьбу за справи, які не мусіли б викликати жадної дискусії.

Я звертаю до вас, матері румунські, матері угорські, матері німецькі і до всіх інших, які є тут і в цілому світі, — скажіть мені: чи справедливі, що нам закінчують як злочини те, що ми — українські матері — наважимо наших дітей молитися Господу Богу на рідній мові? (Гучні загальні опоски).

Пані, в вас запевнено, що о-

соби, яка не є глибоким націоналістом, не може бути людиною до кінця чесною, не може тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Всі виступили пані О. Гузар на зїзді викликала загальну увагу. Пояснюється це тим, що пані Гузар виявила здатність з чисто жіночою магністю і бездоганною тактовністю торкатися і доводити про самі болю-та та драматичні речі. Можна сказати, що пані Гузар була центральною фігурою зїзду жіночих товариств національних меншостей в Румунії.

Меморандум українських жіночих товариств, відчитаний П. О. Гузар, зробив на всіх присутніх особливі фактичний даними надзвичайно велике враження. Більшість делегаток просила ім дати цей меморандум. Меморандум було наголошено на українській, французькій та німецькій мовах і

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

української делегатки зробив прийме й велике враження не тільки на представниць інших меншостей (Німці, Угорки, на довіря. Не довіряйтеся тим та Жидів), але він заміною-елементам без кориня, котрих вам вітер приносить у ваші обійми.

Після цього, зібравши індивідуальність кожного народу і даючи йому можливість розвитку в його лусі знайти народи той шлях, який веде до ім спільної мети — до миру» (Гучні загальні опоски).

Треба признати, що виступ

